

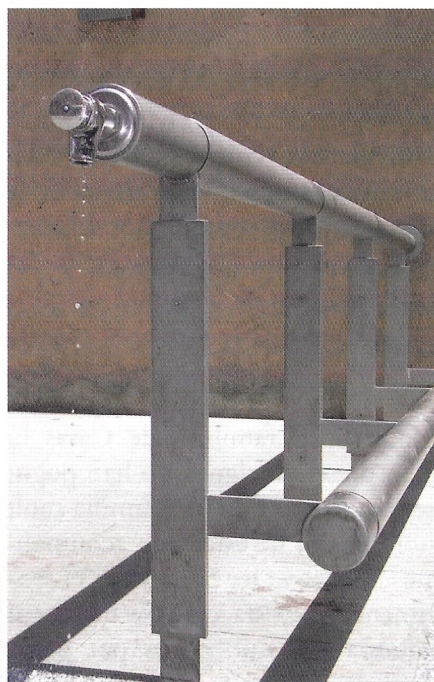
Nou informe de Nacions Unides sobre l'aigua

Una responsabilitat compartida

L'arribada de l'estiu és un bon moment per reflexionar un cop més sobre l'ús que fem de l'aigua. L'ONU ha presentat recentment el segon Informe dels Recursos Hídrics en el Món, que podem llegir també –de manera resumida– en la seva versió catalana.

► Actualment ens trobem en la Dècada Internacional d'Acció "Aigua, font de vida" (2005-2015). Les Nacions Unides s'han compromès a fer un seguiment especial del tema en aquest període. Abans de l'inici d'aquesta dècada, el 2003, ja es va fer públic un primer informe sobre l'avaluació dels recursos hídrics a escala planetària, una tasca ambiciosa que ara, el 2006, continua amb la presentació d'un segon informe que porta per títol *L'aigua, una responsabilitat compartida*. Aquest document es va presentar a Barcelona el passat mes de juny en un acte organitzat pel Centre Unesco de Catalunya i la Fundació Agbar, que va reunir un important nombre d'experts, en una intensa jornada de ponències i debats.

Per primera vegada un total de 24 agències de Nacions Unides han col·laborat en un informe d'aquestes característiques, en un gran esforç de coordinació. D'aquesta manera s'ha volgut fer èmfasi en el fet que el problema de l'aigua és transversal i interdisciplinari. L'informe es divideix en quinze apartats que s'agrupen en cinc seccions. La primera es titula "Contextos variables" i explica els reptes de la governança i la relació entre la distribució d'aigua i la urbanització del món. La segona –"Sistemes naturals variables"– presenta diverses estadístiques i mapes sobre la disponibilitat del recurs arreu del planeta. La tercera –"El reptes del benestar humà i el desenvolupament"– està dedicada a les relacions de l'aigua amb la salut, la indústria, l'agricultura i l'energia. La quarta –"Les respostes



VÍCTOR VALENTE

"L'aigua és un recurs de difícil accés per als països més pobres, mentre que els països desenvolupats la malbaraten"

de gestió i administració" – se centra en la gestió i el problema del valor i el preu de l'aigua. L'última secció –"Compartir les responsabilitats"– presenta 14 estudis de cas, fets a diversos punts del món, entre el quals hi ha el País Basc.

Problema global, solucions locals. Tan importants com les dades són les interpretacions que se'n fan. En aquest sentit l'informe conclou que, avui en dia, per afrontar el problema de l'aigua al món cal abandonar receptes de tipus gene-

ral i aplicar-hi la millor solució en relació amb cada context local. Tanmateix, s'han posat en relleu algunes condicions que s'han de donar en tots els àmbits perquè les solucions triades puguin tenir èxit. La principal és que sense una bona governança, és a dir, un marc polític estable i transparent, no es pot resoldre cap crisi de l'aigua. Una altra condició és l'existència d'inversions en infraestructures de distribució i sanejament. El document també fa referència al fet que els projectes de gestió de l'aigua no poden oblidar mai els ecosistemes perquè, si ho fan, no hi haurà fonts de proveïment en bones condicions. Un avenç significatiu és l'abandó progressiu de la polèmica entre gestió pública i gestió privada, que tendeix a perdre sentit en un escenari on es valoren els resultats de manera prioritària.

Mentre als països més pobres la qüestió de l'aigua té a veure amb les dificultats de la població per accedir al seu ús, en els països desenvolupats el problema principal és el malbaratament del recurs. En el debat que va seguir a la presentació de l'informe, es van apuntar algunes idees de futur per al cas de Catalunya. Així, contra la utilització política de l'aigua, es va proposar una gestió que no estigui sotmesa als ritmes electorals i que superi les diferències entre els tots els partits amb un gran pacte nacional de l'aigua, un acord que s'hauria d'estendre a Espanya. També es va instar a continuar les campanyes de conscienciació ciutadana independentment de si hi ha reserves o no. Enguany partim d'una situació més bona que l'any passat, però la manca de precipitacions en els darrers mesos recomana la màxima prudència a tots els usuaris, és a dir, a cadascun de nosaltres. ¶

A Barcelona, Màlaga o Alacant l'edificació ocupa la meitat del territori costaner

La costa del ciment?

» En els darrers temps han sorgit diverses opinions sobre la gravetat de l'expansió urbana al litoral mediterrani. Una de les més qualificades ha estat la de l'Observatori de Sostenibilitat a Espanya, que ha alertat del volum creixent de sòl edificat al litoral mediterrani durant les últimes dues dècades. Segons l'estudi, el 34% del primer quilòmetre de la franja costanera mediterrània està edificada, però hi ha zones on aquest índex s'ha superat amb escreix. És el cas de les demarcacions de Barcelona, Màlaga o Alacant, on l'edificació ocupa la meitat del territori costaner.

També des de l'Administració europea s'han llançat veus d'alarma: Brussel·les ha donat un toc d'atenció a la Comunitat Valenciana per la política urbanística que ha portat a terme a la costa. A Catalunya, un informe realitzat per la Universitat de Girona assenyala que el creixement urbanístic ha saturat les plat-



ARXIU

ges de la Costa Brava i les ha convertides en una prolongació del nucli urbà, amb una pressió que les desnaturalitza i n'afecta el manteniment. Paral·lelament, el conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat, Joaquim Nadal, afirmava que Catalunya no havia arribat a la saturació del litoral pel que fa a la construcció tot recordant que els diferents plans

dels ajuntaments i de la Generalitat preveuen 100.000 nous habitatges a la costa durant els propers anys. El conseller va matisar les seves afirmacions dient que és possible harmonitzar aquest creixement amb la preservació i que l'Administració preveu la conservació d'espais representatius dels territoris en els seus plans urbanístics i d'ordenació territorial. La polèmica està servida. ¶

Les emissions de la Xina, l'Índia i el Brasil podrien duplicar-se d'ara al 2030

Triple amenaça, triple oportunitat

» Una de les preocupacions més importants pel que fa a la sostenibilitat a escala mundial és el ritme de desenvolupament de gegants de l'economia com ara la Xina, l'Índia o el Brasil. Tots tres sumen un 40% de la població mundial i s'ha estimat que les seves emissions, provocades per l'ús de combustibles fòssils, podrien duplicar-se d'ara fins al 2030. Aquests països presenten una eficiència energètica en la indústria visiblement inferior a la del primer món, que fa anys que inverteix en aquest aspecte. La priorització de la

producció per davant d'un millor ús de l'energia és actualment la divisa a les potències emergents però, a mitjà termini, aquesta actitud repercutirà negativament en la seva competitivitat.

Segons un estudi del Banc Mundial, la Xina, l'Índia i el Brasil podrien reduir un 25% de l'energia que utilitzen amb inversions senzilles. El problema és que els bancs i les entitats financeres locals no tenen gaire interès a finançar projectes d'aquest tipus, aquesta seria la principal conclusió de l'estudi, que

fa extensiu aquest judici a la resta de països en vies de desenvolupament, atès que aquests tendeixen a prendre com a referents els que han tingut més èxit en el mercat mundial. En aquest sentit un canvi de tendència en els tres països esmentats podria influir molt més enllà de les seves fronteres. De tots tres, l'únic que comença a actuar en la bona direcció és l'Índia on els cinc principals grups bancaris estan canviant la seva actitud tradicional i comencen a invertir en sistemes d'eficiència energètica. ¶